

Björn Wallgren

Kommunstyrelsen

Antagande av nya riktlinjer för ekonomistyrning i Danderyds kommun

Ärende

Nuvarande ekonomistyrningsregler för kommunen antogs av kommunfullmäktige den 7 juni 2004 (§ 80).

Med tiden har behov uppstått om att uppdatera reglerna. Detta har också påpekats av Ernst & Young i den genomlysning av ekonomiprocesser och centrala kostnadsposter som genomfördes under 2019. Även kommunens revisorer har påpekat behovet i de senaste granskningarna.

Med föreliggande ärende föreslås att nya riktlinjer för ekonomistyrning antas. Förslaget innebär i princip åtta större förändringar och därutöver en anpassning till kommunens nuvarande organisation, att språkbruket moderniseras och att en del förtydliganden införs i syfte att underlätta tillämpningen.

Ärendet återremitterades av kommunstyrelsen den 15 juni 2020 (§ 107) med uppdrag att förtydliga reglerna i vissa avseenden. Förslaget har därefter omarbetats i enlighet med återremissens uppdrag.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta föreslagna riktlinjer för ekonomistyrning för Danderyds kommun. Riktlinjerna ska gälla från och med den 1 januari 2021 och påverkar planeringsprocessen för år 2022.
2. Kommunfullmäktige beslutar att upphäva gällande ekonomistyrningsregler med beteckning 00.08.1.

Kommunledningskontorets utredning

Förslaget innebär följande förändringar i förhållande till gällande ekonomistyrningsregler.

1. Ny regel och avsnitt gällande huvudprinciper för resursfördelning (s 4)

Ett nytt avsnitt har lagts till i syfte att förtydliga hur Danderyd kommuns resursfördelning ser ut. En förändring utgörs av att fastighetsnämnden ska

Björn Wallgren

vara självfinansierad och ha en nollbudget. Verksamhetens hyresintäkter ska täcka verksamhetens kostnader över tid.

2. Förtydliganden gällande olika sorters investeringar (s 5)

Under avsnittet ”Investeringar” har skillnaden mellan investeringar, reinvestering och planerat underhåll förtydligats.

3. Förtydliganden om ansvarsfördelning och ändrad regel gällande omdisponering av medel (s 6)

Vad avser omdisponering av medel har förtydliganden införts gällande ansvarsfördelningen. En förändring utgörs av att en nämnd kan besluta om omdisponering inom den egna driftbudgeten. Tidigare vilade det ansvaret på kommunstyrelsen.

4. Flera nya förändringar gällande planeringsprocessen (s 6)

Nya förtydliganden har införts i avsnittet om planeringsprocessen. Här förtydligas exempelvis ansvarsfördelningen för budget och vad exakt kommunfullmäktige fastställer. Vidare förtydligas att nämnderna ska göra en omvärldsbevakning tillsammans med en analys av olika nyckeltal som exempelvis nettokostnadsutveckling över tid.

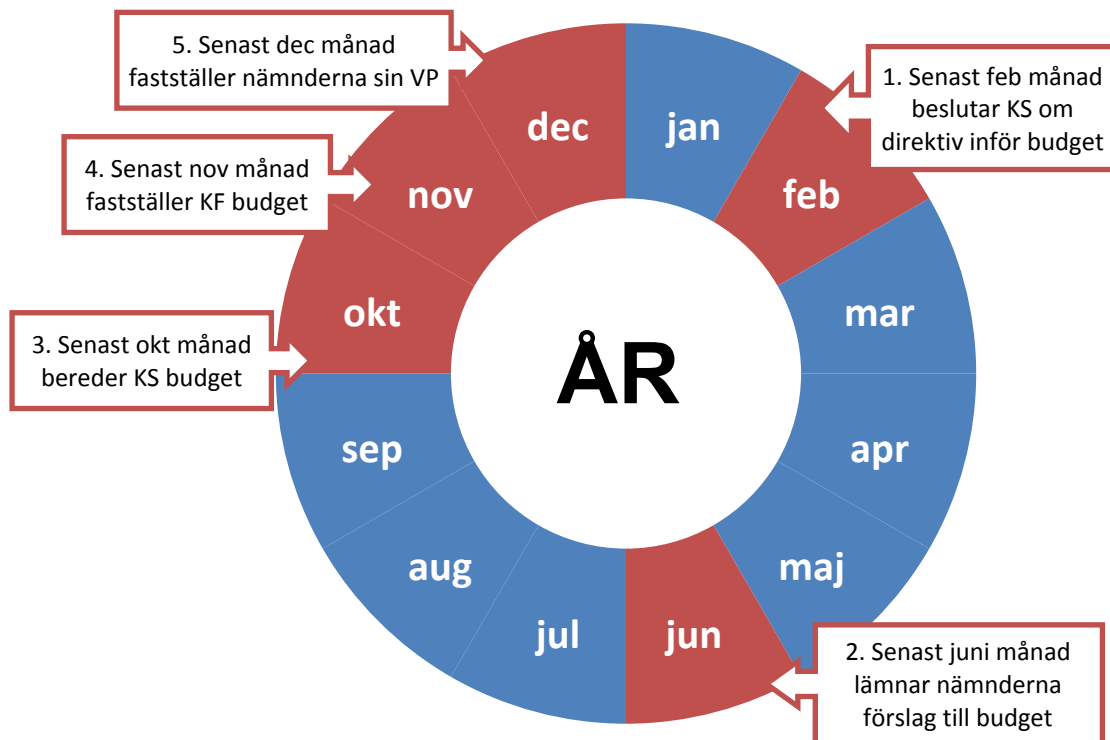
Därutöver innebär förslaget ändringar gällande detaljnivån i budgeten samt att hela planeringsprocessen tidigareläggs.

Anledningen till tidigareläggning av hela planeringsprocessen är att ge verksamheten och den demokratiska processen mer tid. Om fullmäktige beslutar om dessa reviderade ekonomistyrningsregler kommer huvudprincipen för resursfördelning redan i förväg att vara känd. Det innebär att planeringsförutsättningar för budget för nästa kalenderår kan beslutas av kommunstyrelsen senast februari. Sen ska nämnden senast juni månad lämna in förslag till budget för tre år framåt i tiden. Nämnden kan då under hela första delen av året ägna sig åt omvärldsbevakning och analys. Nämnden har till sin hjälp både utfallet för året innan och de senaste budgetuppföljningarna för februari och mars månad.

Efter sommaren har kommunstyrelsen möjlighet att ha en budgetdialog med verksamheten. Där budgetunderlaget som nämnden beslutat om är utgångspunkten i budgetdialogen. När sedan fullmäktige fastställer kommunens budget för nästa kalenderår, vilket sker senast november månad, bör alla parter fått den tid och information de behöver för att fatta beslut i den demokratiska processen. Det finns möjlighet för fullmäktige att besluta om budgeten tidigare än november, vilket skulle vara positivt för verksamheten. Då får verksamheterna ett slutgiltigt beslut tidigare om vilken budget som respektive nämnd får.

Björn Wallgren

Ett annat syfte med att tidigarelägga planeringsprocessen, är att nämnden får veta budgetförutsättningarna i ett tidigare skede och kan därmed planera långsiktigt. Detta samtidigt som budgetunderlaget tydligt visar hur mycket pengar som finns för politiska satsningar, vilket bör bidra till att kommunen har bättre förutsättning att diskutera den övergripande strategin för kommunen som helhet.

5. Nytt avsnitt införs gällande riktlinjer för god ekonomisk hushållning (s 7)

Förslaget innebär ett nytt avsnitt som förtydligar principerna för god ekonomisk hushållning.

6. Nytt avsnitt införs gällande riktlinjer för resultatutjämningsreserv (RUR) (s 7)

Förslaget innebär ett nytt avsnitt som förtydligar vilka regler som ska gälla kring resultatutjämningsreserven (RUR).

Björn Wallgren

7. Ändringar i uppföljningsprocessen (s 8)

Nya förtydliganden införs gällande uppföljningsprocessen. Huvudfokus i ekonomirapporterna ska vara att beskriva avvikelserna på helårsprognosen mot budget.

Nytt krav införs att nämnderna alltid ska ta fram en åtgärdsplan vid förekommande negativa avvikelser mot budget.

Kommunledningskontoret får ett ansvar att utfärda närmare anvisningar för årsredovisningen, delår och uppföljningsprocessen

8. Över- och underskottshantering (s 9)

Förtydliganden görs hur överskott och underskott ska hanteras i avsnittet om över- och underskottshantering. Förslaget inbegriper även en ändring av principerna för hur före detta produktionsutskottet (egen regi) hanterar över- respektive underskott. Produktionsutskottet kunde tidigare balansera över- respektive underskott över åren.

9. Avsnitten om personal- och organisation samt redovisning tas bort

Eftersom bestämmelser gällande personal- och organisation finns i nämndernas reglementen stryks detta avsnitt. Därutöver har avsnittet om redovisning tagits bort eftersom sådana bestämmer lämpligen regleras på annat sätt än i ekonomistyrningsreglerna.

Genomförda ändringar efter kommunstyrelsens återremiss

Ärendet återremitterades av kommunstyrelsen den 15 juni 2020 (§ 107) med uppdrag till arbetsutskottet att ”gå igenom, ändra och förtydliga dokumentet. Till exempel bör avsnittet ’Riktlinjer för resultatutjämnning’ förses med konkreta exempel så att alla förtroendevalda och övriga Danderydsbor förstår hur detta ska gå till och vilka belopp vi talar om.”

Följande ändringar har därefter intagits i de föreslagna riktlinjerna för ekonomistyrning:

- I avsnittet ”Huvudprinciper för ekonomistyrning” har ordet ska ändrats till bör, ny lydelse ”Befogenheter bör delegeras”.
- I avsnittet ”Investeringar” har planerat underhåll förtydligats till uppnått en för låg nivå.
- I avsnittet ”Omdisponering av medel” har exempel intagits vilka visar hur reglerna tillämpas i konkreta fall
- I avsnittet ”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning” har exempel intagits vilka visar hur reglerna tillämpas i konkreta fall
- I avsnittet ”Riktlinjer för resultatutjämningsreserv (RUR)” har exempel intagits vilka visar hur reglerna tillämpas i konkreta fall

Björn Wallgren

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Revideringen syftar dock att bidra till en bättre ordning och reda i kommunens ekonomi som långsiktigt alltid ska leda till en ekonomi i balans.

Ekonomistyrningsreglerna ska också minimera risken för att kommunens ekonomi i framtiden ska komma i obalans på nytt.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Antagande av nya riktlinjer för ekonomistyrning i Danderyds kommun
2. Föreslagna riktlinjer för ekonomistyrning i Danderyds kommun
3. Gällande riktlinjer för ekonomistyrning

Expedieras
Samtliga nämnder
Revisorerna